

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Južni Slovani pa Lev XIII.

— o. — V kratkem obhajal bode sedanjí papež Lev XIII. šestletnico svojega vrhovnega pastirstva v cerkvi katoliške. Radostno ali vsaj simpatično bila je pozdravljena novica, da po Pijeveji smrti Joahim grof Pecci zasede sv. Petra stol, ker novizvoljeni papež je bil po svojem prejšnjem življenji znan kot mož učen in previden, ki duha in težnje sedanjega časa dobro pozna in razume, in je zatoorej od njega pričakovati mnogo novega, duhu časa ustrežajočega. Leta in leta so se nove ideje zbirale okrog vatikana in zatirane v svojih lastnih domačijah prošile so tukaj pomoči in blagoslova, a papež Pij IX. ga ni hotel dati, nego krčevito opiraje se na stare oblike, pustil je on, da je časovo gibanje stopalo iz struge ter na površje metalo divjih duhov izrodke, socialne prekucije in atentate, v tem burnem času pa, da se je pod obžalovanja vrednim razporom mej cerkvi in državo tudi širil verski indiferentizem. Ali svet je v časov povestnici videl neprecenljiva dela in štel neizmerne zasluge papeštva, in zaželel si je tacega papeštva, da, kakor v časih preteklih tudi sedaj z močjo duha, ne s posvetno silo, poseže v razburjeno valovje, razjasni in razdeli pravico, ter naredi mir in spravo mej trepetajočimi vladami in viharo strahujočimi vladanimi. Papeža, ki bi hotel biti zaščitnik težnjam in potrebam vzbujenih narodov, si je svet zaželel. In v tem smislu je svet novega papeža Leva XIII. pred šestimi leti pozdravljaj. Brez posvetnega blaga, ki bi ga sililo v nenaravne zaveze proti temu ali onemu svojemu narodu, naj bi bil on mogočen po svojem starosvetem poklicu in po časti svojih prednikov in nezavisen naj bi tako vladal krščanstvo in vodil narode v njih naravnem razvoji.

Znano je, tako da je baš tisto leto, ko je Lev XIII. izvoljen bil, stopilo Slovanstvo na zgodovinsko pozorišče. Na razvalinah otomanskega oblastva imelo je pognati novo slovansko življenje, na vzhodu Evrope naj bi počila zora južno-slovanskega zjedinenja. Evropa je to zabranila; kolikor je le mogla. Ali tisti dan je vendar moral priti, da je Slovan na Balkanu zadobil svobodo, samostalnost, več pravice. Velik korak je napravila zgodovina, a do rešitve slovanskega vprašanja ni prišlo.

Stvar je bila odložena; tudi je zavladovala misel,

da bi je bilo težko dognati le na bojnem polji. Jedinost bi bila še le tedaj stanovitna, ko bi mej narodi izginole razlike, bistvene in vsakemu drage, in vrhu tega bi potreba bilo nerazrušljivega oklepa, pravno-verske moči, ki bi narodnosti napajala in jedinila. Res, ko so diplomatske spletke uničile južno-slovanske upe na Balkanu, našli so soglasno najodličniši katoliški Slovani našega cesarstva, biskup Strossmayer na čelu, tako pravno-versko moč, ki bi utegnila vzhodno-južne Slovane približati avstrijskim Slovanom. Umevno je, da se avstrijsko-ogerska politika tem nameram ni ustavljala, kakor tudi nobena druga politika ne, ki želi osvobodene Slovane odtegniti ruskim uplivom. In politiko ima tudi rimska kurija! Šlo se je na delo, Rim je hodil z avstrijskimi Slovani. Oživil se je spomin na delo sv. Cirila in Metoda. „Ker sta ta dva apostola skupna obema cerkvama, skrbimo, da se v njihno ime spojimo!“

Tako je biskup Strossmayer v pridigi v baziliki sv. Klementa razvil svoj program, čegar začetek je bil že storjen. Spomin na zgodovinski dogodek naj bi obudil drug dogodek: v imenu svetih bratov, slovanskih apostolov, ki sta pred tisoč leti Slovanom prižgala luč vere, jedine tedanje omike, ter sta tako slovanske rodove s krščanstvom in slovanskim cerkvenim jezikom pri samostojnem narodaem življenji ohranila in zjediniila, v spomin na ta preznamenit dogodek slovanskega ustajenja in z jednodnim cerkvenim jezikom, naj bi se zopet z nova doseglo versko zjedinenje vseh Slovanov. Stvar se je poskusila najprvo pri manjših slovanskih narodih. Nardarjeni in modri Lev XIII. razpošlje okrožnico „Grande munus“ in na veliko veselje nam Slovanom v njej odredi, da se ima praznik sv. Cirila in Metoda praznovati po vsem katoliškem svetu. Prišlo je pa tudi veselo dovoljenje, da se sme na prvi prihodnji god apostolov slovanskih po cerkvah slovanskih službo božjo opravljati v staroslovenskem jeziku.

Ustreglo se je tudi častnej želji Kristovega namestnika, kateri bi prvi praznik sv. Cirila in Metoda rad obhajal v navzočnosti in sredi Slovanov v Rimu. Znano je, s kako gorečimi in na navdušenimi občutki je avstrijski slovanski svet spremljal slovansko romanje v Rim, koliko patrijotičnih nadej je vzkipelo iz tega dogodka in koliko so si nekateri

deli južnoslovanskega sveta obetali od splošnega uvedanja staroslovenštine v slovansko božjo službo, katero uvednje se je tako iskreno želelo, tako iskreno — pričakovalo! Vse sploh se je poudarjalo posebno ljubezen Leva XIII. do Slovanov, katerim da hoče z jednim cerkvenim jezikom pospešiti zjedinenje v jedno veliko rodovino.

Ali skrbelo se je, da se je to navdušenje poleglo! Hladnokrven politik pa je takoj vedel, zakaj je rimska kurija slovansko službo božjo dovolila le za prvi praznik sv. Cirila in Metoda; jasno mu je bilo, da je uvedenje slovanskega cerkvenega le sredstvo, ki takoj odpade, kakor hitro bi imelo biti brezuspešno, morda celo kvarno. Rimske kuriji ni bilo do tega, izpolniti Slovanom srčno željo in že pred tisoč leti posvečeno potrebo, nego hotela je počakati in videti, kako bi slovanska služba božja hodila rimsko-katoliške stvari v prid. Ta eksperiment pa se je, kakor znano, jako slabo izplačal. Pravoslavni Slovani so le nevoljno gledali, da so se njihovi bratje katoliki poklanjali papežu v Rimu. Da se tudi nevoljno neso izraževali, razlagati je od tod, ker je v teh dogodkih vendar le šlo za slovansko novo pridobitev, za obče slovanski jezik v cerkvi, in pa od tod, ker je vso to stvar vodil Slovan „pexcellence“, biskup Strossmayer. Drugače pa se je vprašanje tedaj zasuknilo, ko so pravoslavni Slovani do dobrega uvideli, da vse meri le na versko zjedinenje Slovanov, in da bi se le rado razkolnike pridobilo za Rim in uničilo „iztočno cerkev“. Cetri in trdi protesti so se oglašili od pravoslavne strani zoper tako politiko Rima in biskupa Strossmajerja. Ti protesti pa so poleg svoje odločnosti bili v obliki tudi jako nedostojni, in s tem je bilo jasno povedano, da se mora preko „verskega zjedinenja Slovanov“ preiti na dnevni red.

Kako hitro pa je po teh izkušnjah v Rimu usahnila ljubezen do slovanske službe božje! Kaj more biti svetelj kuriji do sredstva, katero ne vodi do pozitivnih vspehov? Centralistična kakor je že od nekdaj, bi ona pač dovolila vsemu slovanskemu svetu slovanski cerkveni jezik, a zato bi moral ves slovanski svet tudi postati rimsko-katoliški; po svojej starej previdnosti je tudi samo za prvi god svetih slovanskih apostolov dala dovoljenje, služiti božjo službo v staroslovenskem jeziku, ni pa še prišel v drugo ta slovanski praznik, že se je Zagrebškega

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Sedaj upam, bodo tudi Slovenci poznali to strahovito pošast, novinarski urad imenovano. Nepotrebno bi pač bilo, še podrobneje slikati njegovo delovanje. Odveč bi tudi bilo, razkladati delovanje enakih novinarskih uradov v inostranskih državah evropskih. Le mimogrede naj omenim, da zlasti pruska vlada, pruska novinarska pisarna prerada stega svoje rogovile v avstrijske (nemške) časopise ter v njih zalega svoja jajca. In povsodi dobiva dovolj lačnih ali pa sebičnih in strastnih časnikarjev, ki v svoje liste sprejemajo in prijavljajo izdelke pruske novinarske pisarne; navadno pa jih podkupeje z denarjem, da v avstrijskih novinah pišejo v smislu pruske politike. Da pruska vlada ve tako dobro ceniti delovanje take novinarske pisarne, da je prav s prusko drznostjo in nesramnostjo v Beči ustanovila podružnico bero-

linskega novinarskega urada. Vodi jo še sedaj neki Artur Levysohn, sourednik dunajskega „Neue Tagblatt“, prav isti žid, ki je pisal in uredoval „Versailleske novine“ oni čas, ko so Prusi (Nemci) oblegali Pariz. Ali je podlistkarju treba še kazati, kako so se pisatelji berlinskega novinarskega urada in njegove dunajske podružnice urinili v uredništva raznih nemških listov v Avstriji. Vsi ti najetniki neprestano delajo za prusko državo, za prusko vlado. Kdo bi potem še našteval one liste, ki so najbrže najeti za „travailler pour le roi de Prusse“, da se izrazim s pomenljivo francosko frazo. Ali čitatelj pozna „Bohemia“ v Pragi, „Neues Tagblatt“, „Deutsche Ztg.“ v Beči, „Grazer Tagespost“, „Marburger Zeitung“, „Triester Zeitung“ (da naštejem le nekaj najimenitnejših), ki dobivajo duševno in telesno brano iz rečenega novinarskega urada. Ali se čitatelj spominja, kako hudo, kako trdo se je že večkrat godilo razupiti „Deutsche Zeitung“ v Beči sredi decembra leta 1871 porojeni; vselej jo je pogube rešil neki skriven deus ex machina. Rekel sem, da berlinski novinarski urad po raznih potih svoje na-

jete pisatelje usiljuje uredništvom političnih novin. Kdo bi trdil, da ni sedanjí izdajatelj ljubeznive naše tetke „Triester Zeitung“, neki gospod Hugo v. Kościelski (poljsko ime naj nikogar ne moti), član svojati berlinskih pisarjev? Gospoda, prišel je ta Kościelski iz Berlina preko Dunaja tja v Trst! In kdor natanko opazuje to, Slovanom in zlasti Slovencem silno sovražno „Triester Zeitung“, pritegnil bode rad mojim besedam. In ravno v to „Triester Zeitung“ kot mi je prijatelj iz Trsta večkrat tožil, tržaški Slovenci prinašajo tako radi svoje skrbi in namere.

In leta 1870. Uplivna „Neue Freie Presse“ je kar h kratu premenila svojo politiko, ter je začela Francoze sovražiti in napadati, Pruse pa goreče zagovarjati in njih politiki pot gladiti. V dunajskih pisateljskih krogih so se takrat le razpirali, ali je „Neue Freie Presse“ dobila 100.000 ali 200.000 tolarjev od Prusov. Pet let pozneje mi je celo neki pisatelj, prišedši iz Beča, trdil, da dr. Friedländer (prvi urednik in lastnik rečenega časopisa, drugi je bil Miha Etienne, — oba skup sta list ustanovila 1. sept. 1865) pač ni bil mož,

mesta prošnja za dovoljenje slovanske službe božje v 5. dan julija 1882, leta odbila in mestnemu načelniku z Dunaja in iz Rima odgovorilo, „da se važno vprašanje za slovansko službo dobro pretresa, a da naj do končne rešitve vse pri starem ostane.“ Pred letom je bilo že vse rešeno in jasno, v Rimu in po vseh pokrajinah katoliškega slovanskega sveta je v cerkvi glasil se jezik sv. Cirila in Metoda, nova doba, slovanstvu gotovo mnogo obetajoča, se je napovedovala . . . že čez leto dni pa je bilo drugače in ostati ima pri starem še dolgo, dolgo časa. Zakaj? Zato, ker tudi rimska kurija ravna po znanem načelu: „do ut des“. Iz roke v roko!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. januarja.

Prva seja **državnega zbora** bode 22. t. m.; takrat pride Wurmbrandov predlog o jezikovnem vprašanju na vrsto. Poljski klub se bode 21. t. m. posvetoval, kako uravnati svoje stališče proti temu predlogu. — Kakor poroča nek Dunajski list, snide se parlamentarna komisija desnice 18. t. m. na Dunaji, da reši potrebna dela pred začetkom sej državnega zbora. — Sliši se, da bode imenovano nekaj novih članov gosposke zbornice mej njimi dva Poljaka. Namesto umrlega člana gosposke zbornice Josipa Szujjskega, imenovan bode grof Stanislaw Tarnowski, redni profesor Krakovskega vseučilišča, dosmrtnim članom gosposke zbornice.

„Pokrok“ zatrjuje, neprelomljivo lojaliteto **parlamentarne večine** do Ogerske, da se nikakor ne bode mešala v ogerske zadeve kakor se dozdaj ni; v skupnih zadevah bode totranska večina vedno prijazno občevala z Ogersko.

„Narodni Listi“ zahtevajo, da se razpusti **Pražka** kupčijska zbornica in se razpišejo nove volitve po novem volilnem redu.

Z Dunaja se poroča „Pester Lloyd“, da se je v nekem privatnem pogovoru izrekel **vojni minister grof Biladt-Rheidt**, če se mu posreči prodreti z zakonom o preskrbovanju vojaških udov in sirot, kar upa, da se zgodi še v tem letu, potem se bo prizadeval povikšati plače nižjim častnikom, kajti položaj poročnikov in nadporočnikov, pa tudi stotnikov je tak, da ne more več dolgo ohraniti se. V tem in sledečem letu bode težko šlo, a dalje se ne da več odlašati. Kam bomo pa prišli, če se bo vedno povečeval vojni budget, saj že tako težko nosimo državne bremena. Pri nas davki vedno naraščajo, v Ogrske pa državni dolg vedno raste. Zato naj bi se gledalo, da bi se kje drugje v vojnem budgetu kaj prihranilo (morda bi se dale plače generalov in višjih častnikov malo ponižati), če se že vsekako morajo nižjim častnikom povišati plače. Nam se dozdeva, da se marsikje premalo štedi. Tako se je že pred nekoliko leti postavila v Beči neka štedilna komisija; a dotični gospodje so jako počasni, še zdaj nismo nič zvedeli o uspehu njihovega dela. Tisza je baje prišel na Dunaj zaradi posvetovanj v vojnem ministerstvu, katerih predmet bode predloga o oskrbovanju vojaških udov in sirot, potem predloge o železnicah Sunja-Brod in Metković-Mostar, kateri predlogi se bosti istočasno predložili zastopstvom obeh državnih polovic. Razen tega bode morda Tisza prosil krono, da sme predložiti več predlog državnemu zboru; mej temi načrt reforme obrtniškega reda.

V petek popoldne nadaljevala se je debata o indemitetnej predlogi v **hrvatskem** saboru. Kutuzović napada ogersko vladu zaradi gospodarstva s krajiškimi gozdi. On pravi, da so v saboru ljudje, o katerih že otroci vedo, da so prodali svojo vero in prepričanje. Mešetarji mej Pešto in Hrvatsko bodo še tako daleč pripravili, da bode kralj prisil-

jen apelovati na svoje verne Krajičane in Hrvate. Ivič pravi, da zato ne more glasovati za indemitet, ker se ban ni postavno imenoval. Tuškan se čudi, zakaj da se krajiški poslanci ne smejo posvetovati o lastnem budgetu in pravi, da je nemire prouzročila vlada sama, največ je pa kriv baron Živković, h konci govora se je pa izrekel proti indemiteti. Debata se bode nadaljevala v sredo. — Klub narodne stranke posvetoval se je v četrtek zvečer o programu srbskega kluba in pooblastil je podpredsednika Hrvata, da stavi v prihodnji seji formuliran predlog. Ta predlog bode odobral program srbskega kluba. — Odsek najstoričarje za pretresovanje Vojnovičevega predloga imel je v petek in saboto seji, pa še ni prišel do nobenega sklepa; stavljenih je bilo mnogo predlogov, samo privrženci narodne stranke stavi so pet različnih.

„Narodnim Listom“ se poroča iz Zadra, da bosta prestavljena od **dalmatinskega** namestništva dvorni svetnik Pavič in grof Latour ter se bode prestavili v pokoj svetovalca namestništva Fino in Avoscani in stavbeni nadsvetnik Ghilhuber.

Vnanje države.

Ruski nihilistični list „Studentčestvo“ objavlja, da sta nedavno se objavila tiskana programa dveh novih političnih strank, socialna liberalna in ruske delalske. Prva stranka zahteva ustavo in združenje vseh političnih naprav v Petrogradu, poslednja pa samo ustava. O republiki v teh dveh programih ni govora, iz tega se vidi, da so ruski socialisti zmanjšali svoje zahteve.

V saboto bilo je prenešeno truplo **laškega** kralja Viktorja Emanuela iz svojega dosedanjega groba v Pantheon. Tega prenešenja udeležilo se je več tisoč ljudi, kar kaže, da v srcih Italijanov ni ugasnila hvaležnost do pokojnega kralja, ki je zjedini raztresene člene svoje domovine.

Parizki dopisnik piše v „Times“, da je položaj **francoske** republike v začetku letošnjega leta jako ugoden, ter se nima ničesar bati. Njen obstanek se sicer v prošlem letu ni bolj utrdil v narodu, pa tudi ne omajal. Francija bi pa vendar prav storila, ko bi hitro končala tonkinsko affairo, in obrnila svoje oči bolj na svoje gospodarske in finančne zadeve, kajti nič jo zdaj ne ovira v tem, in ne moti miru niti doma niti od zunaj. Nikar naj ne išče simpatij v daljavi, kajti Rusija se je že davno približala Nemčiji in Avstriji. Francija naj goji prijateljstvo Anglije, in umakne naj roko iz vzhodne Azije. Ko osvoji Tonking morala bode skrbeti za ceste, kanale, luke, policijo in pravosodje. Dobička ne bode imela nobenega. Francozi ne bodo zemlje obdelovali, v rudnikih kopali, kjer morda ni nič dobiti, in obljubili luk in obrežji rek; ljudje, katerim doma dobro gre, ne selijo se v kužne kraje, kakeršen je Tonking. Narod, ki se ne okoristi rudninskega bogastva v Algeriji, ne bode iskal rudnin v Tonkingu. Če bode Francija imela Tonking, podobna bode kakemu lordu na deželi, ki mora plačevati popraviljanja, davke, nadzornike, itd. najemniki mu pa ne plačajo najemnine. To jasno kaže, kako radi bi se Angleži otresli Francozov v Aziji. — Francoski listi poročajo, da se sedanji diplomatski poverjenik v Peking, vicomte de Semalle kmalu vrne v Francijo in na njegovo mesto pojde poslanik patenótre. Iz tega se sklepa da do vojske s Kitajem ne bode prišlo. — Sredi prihodnjega meseca misli vlada zahtevati nov kredit, 30 milijonov, za Tonking. — Francija se misli, kakor najavljajo poročila javljajo pobotati s Kitajem, in ne dopustiti nikakega posredovanja kake druge vlasti, zlasti pa Anglije ne, kajti poslednja bi preveč gledala na svoje koristi. — V „Times“ se brzojavlja iz Durban, da so v Tamatave prišli zastopniki madagaskarske vlade s pooblastili skleniti mir, in so izjavili, da sprejmo francoski ultimatum in odstopijo severni del Madagaskarskega Franciji.

Angleški uradniki v **egiptovskih** službah dovolili so v pomanjšanje plač; inicijativo v tem

obziru poprijel je angleški finančni svetnik. Govori se, da bodo tudi ministri privolili v pomanjšanje plač. Vsled tega bi se pomanjšali državni stroški za 43.000 angleških funtov, in ne presegali bi v likvidacijskem zakonu določene svote.

Poročevalec angleškega časopisa Daily News brzojavlja svojem listu 27. decembra, da se razvidi iz pisem **Mahdijevih** svojem vojnemu podpoveljniku, katera so prišla Egiptčanom v roke, da misli napasti prav Egipt. Ustaja se je razširila po obrežji do Kosseira, in Backer-paša je trdno prepričan, da je to strašna versko-politična ustaja, katere v Evropi ne morejo prav razumeti. Mnogo se je pa zdaj na jedenkrat shujšal položaj na cesti, ki pelje v Kassalo. Mej Suakinom in Sinkatom je zdaj najmanj kakih 20.000 ustašev, po povrhnji ceniitvi Backer-paše ustavljalo se bode egiptovskemu maršu na Berber kakih 100.000 ustajnikov. Backer-paša ima pa zdaj samo 3300 mož, katerih 600 ni za rabo. Pri takih okoliščinah se zdaj nič ne da storiti. Backer-paša imenovan je generalnim gouverneurjem vzhodnega Sudana. — Kakor poročajo „Times“ iz Chartuma, nahaja se Mahdijev svak kakih 30 milj od Chartuma in skuša tam organizovati ustajo. Garnizija v Chartumu je preslaba ustavljati se. — Razmere mej Egiptom in Anglijo so zaradi tega vedno bolj napete. Egiptovska vlada poslala je neki angleškemu kabinetu noto, v kateri energično zahteva, da se Anglija odloči, kako misli postopati v sudanskih zadevah. Če Anglija odreče pomoč, je ministerstvo trdno sklenilo, vzhodni Sudan prepustiti Turkom, in primerno pomanjšati tribut, ki ga plačuje Egipt Turčiji. Egiptovske čete bi potem se koncentrovale v Egiptu in vlada bi imela 1500 mož na razpolaganje, in bi brez okupacijske vojske lahko vzdrževala red in varovala meje. Angleški diplomatski zastopnik major Baring se je baje izrazil, ko so mu izročili noto, da 15.000 mož v to svrhu ne bode zadostovalo. — Več evropskih vlasti obrnilo se je z noto k Angliji, kake naredbe misli uvesti za varstvo njih podložnikov v Egiptu. — Mahdi baje misli, ko pride v Chartum, poslati angleški kraljici pismo, v katerem bode zahteval, da naj umakne svoje čete iz Egipta, ako se hoče izogniti masakriranju kristjanov. V saboto bil je v tej zadevi ministerski svet v Londonu, in sklenil je baje v 8 dneh odposlati 12000 mož, da zasedejo postojanke na Rudečem Morji in Sueskem kanalu.

Kakor izvemo iz New-Yorka ustanovila se je v Brooklyn 30 m. m. druga **irska** „vojna zveza“; govorili so O' Donovan Rossa, Blissert in Burke. Njih besni nagovori in izjave o rabi dinamita presedale so celo onim, ki so vajeni takih prenapetostij. Rossa je izjavil, da se morajo razrušiti angleška mesta in uničiti angleški narod. Zdaj gre za javno vojno; umori, mesarjenje in ropanje so zdaj opravičeni pred Bogom in pred ljudmi.

Dopisi.

Iz Gorice 5. januarja. [Izv. dop.] (O uous-que tandem — — —!) Resnično, resnično vam povem, le obesite tem možem križec na prsi, podelite jim „monsignor“ in dajte jim moder kolar in videli boste, kako bodo tekali za vami, klanjali se vam, poljubljali vam roke, lizali prah s črevljev; popolnem bodo vaši slugi; če boste hoteli, z vami bodo počinjali vse, odvrgli svoj značaj, izdali domovino, teptali svetinje metali bisere svinjam, mladino pomagali vam bodo ponemčevati in jej ruvati iz src najblajšo najsvetejšo čut, čut domovinske ljubezni. — — — Da, resnično vam povem, tako se godi! Le čujte!

Da boste pa bolje umeli te in naslednje besede, povem naj, da je v Gorici nadškof Alojzij Zorn, v Trstu škof Glavina, vodja goriškega seminišča (v katerem so razen gojencev drugih treh

da bi bil za tako malo denarjev udal „Neue Freie Presse“ pruske politiki, nekateri pravijo, da je dobil milijon tolarjev. Gotovo je, da so takrat velikanske svote novcev iz severne Nemčije prihajale v Beč in v Budapešto. Zakaj, misli si lahko vsak čitatelj, če prav je neki nemški nezavisni list („Volksstaat“) konci leta 1872 prijavil, da je ono leto (1870) pruska vlada v Budapešti najela, prav za prav kupila vse imenitne nemške liste („Ung. Lloyd“, „Pester Journal“, „Neues Pester Journal“, „Pester Tagblatt“) in grof Bethlen je v Beči in Budapešti izdajal na pruske stroške neko pozneje zamrlo „Diplomatische Wochenschrift“! Izid tedanje nemško-francoske vojne in zadržanje našega cesarstva mej to vojno povrnili sta Prusom tisočero velikanske troške, ki so jih takrat imeli z inostranskimi (avstrijskimi) časopisi.

Mej evropskimi državami ne gledé na Črno goro baje jedina Belgija nema nobenega novinarskega urada. S tem pa ni rečeno, da se belgijska vlada nikakor ne utika v časopisje. Starejši čitatelji najglasovitejšega belgijskega časopisa „Independence belge“ (ki v Bruselju izhaja vsak

dan — zjutraj in zvečer) se bodo morebiti še spominjali nekega poročila, ki priča o največji časnikarski zvijači belgijske vlade. Da bi republikance in njih načela lože pobijala in zavračala, ustanovila je bila kraljeva vlada celo neki demokratski (ljudovladen ali republikanski) časopis. S tem je prvič spoznala vse može, ki so delovali za demokratske novine ter jih naročali in čitali, drugič je po svojem skrajno-demokratskem časopisu zbegala same prave demokrate in jih pri prebivalstvu spravila na glas, da s svojimi namerami in zahtevami prestopajo vse dovoljene in državi ugodne meje. Neslišana premetenost! Slučaj le svari naše mlade in neizkušene pisatelje v časnike, naj se nikar ne dajo nepremišljeni zapeljati od vsakega srakoperja na tuje limanice.

Pri nekdanji cenzuri je bilo vladi pač lahko v časopisih zabraniti vsako škodljivo, vsako neprijetno jej besedo. In še dan današnji se nahaja mala stranka, ki bi najrajše oživila ono nekdanjo oblast vladi. Ti zagrizeni starokopitneži in malopridni sebičneži so primerni onim, ki bi radi vse sode polne vina v državi dobili pod ključ ter s tem zabranili

vse pijančevanje. Pa kdo bi se po „Edinosti“ potem mogel povzdigniti „v kraljestvo občutkov“. Bedarija! Oskorčne, absolutne vlade so tudi preganjale malo jim udane pisatelje v časnike. Res tako se jim je zadnjih dve sto let le redkoma godilo, kot se je godilo učenemu Italijanu Gaetanu Volpinu. Ta kaj glasoviti leposlovec bil je dopisnik cesarskemu Wiener-Diariju. Ko je jedenkrat v svojem dopisu papeža Klementa XI. malo ostreje poprijemal (koliko ostro, lahko si vsak misli, ker je vladni cesarski list Wiener Diarium prijavil dopis), dal ga je sveti oče zgrabiti, kot hudodelnika obsoditi in ob glavo dati! Hvala Bogu, da ne živimo več v takih prečudnih časih, drugače bi večina dopisnikov in urediteljev „Slovenskega Naroda“ že davno ležala tam za sv. Krištofom! Glasoviti pruski kralj Friderik II. je bil vzlic svojim načelom o neomejeni vladavini že pametnejši, ko ni hotel nikakor preganjati časopisov rekoč „naj le presoja, da le ubogajo“.

Neki prejšnji podlistek je govoril o razglasu od 6. dne julija 1851, ki je upeljal nevarno sistemo o posvarjenji časopisov v Avstriji. Tu na-

škofij, tudi bogoslovci Tržaške škofije) vodja tega seminarija je monsignor dr. Josip Gabrijevčič, v Trstu pa je vladni namestnik De Pretis!

Leta in leta smeli so si slovenski bogoslovci v Gorici naročevati in čitati vse liste slovenske; umeje se, da imajo bogoslovci toliko razuma, da bi lista, ki bi teptal vero in grdil duhovenski stan ne naročili. Letos pa je z novim letom prepovedalo vodstvo seminarija, da se bogoslovci ne smejo na dalje naročiti na „Slov. Narod.“ In ko se je ugovarjalo, da je list že za dalje časa naprej plačan, dejalo se jim je: „Nu, do tedaj naj ga le pošljajo dobili boste pa vse liste vkup!“ Torej liste političnega dnevnika od treh mesecev vkup risum teneatis amici! Toliko humora vam, gospod doktor v istini nismo privajali! „Slov. Narod“ torej ne sme čez seminarijski prag! To pa je stoprv jedno. Le čujte!

Kje pa je 1. številka „Ljub. Zvona“, kaj počenja „Kres“, da ga toliko časa ni v seminariju? „Zvon“ in „Kres“ sta že zdavno izšla, a zdaj ležita — čujte — na umazane mizi v kuhinji seminarijski, kajti tako zapovedalo je vodstvo in gorje onemu, ki bi si ja upal vzeti! Čuje se tudi, da se bosta i ta dva lista prepovedala — a ne vprašaj: zakaj? — Hrvatje sprejemajo svoje liste, Lahi Furlani tudi svoje, in slednji bi baje dobivajo tudi irredentovske novine. Sicer pa kaj to slednje nas briga: Irredenta sicer goji izdajske namere — v Trstu je namestnik De Pretis, ne ravno velik sovražnik irredenti torej „mein Liebchen...“

Da je vsled tega nasilstva med slovenskimi bogoslovci velika razburjenost, je jasno in, kakor mi je pravil nek bogoslovec, nameravajo Kranjci, kateri so jedino in jedini bogoslovci Tržaške škofije, ukreniti odločne korake, kojih se gotovo ne bode posebno veselil Tržaški škof. Tudi mi jim svetujemo naj si ne puste izruvati domovinske ljubezni naj ne puste iz sebe narediti karikature in menimo, da plašljivca v celem ne bo števili.

Iz Gorice 5. januarja. [Izv. dop.] Poročal sem vam že o strašni vesti, ki vznemirja prebivalstvo našega mesta, namreč o na videz mrtvem sedemletnemu fantiču nekega tukajšnjega peka. V tem oziru vam moram danes le to poročati, da je po tukajšnjem listu „Ecco del Liberale“ posebna komisija bila na pokopališču, katera je velela zakopanega dečka odkopati in je našla, da ni res, da je bil dečko po obrazu opraskan. S tem pa ljudstvo ni še umirjeno, ker ne ve, ali so vse druge vesti istinite ali ne. Vederemo!

Kakor druga leta objavljajo tudi letos tukajšnje župnije statistiko rojenih in umrlih v letu 1883. Te objave neso popolne, ker prinašajo dotične date le o kristjanih, a za mesto, imenovano „avstrijska Nizza“, so dovolj nepopolne. Po teh poročilih je bilo letos v Gorici rojenih 561 otrok, 305 dečkov in 256 deklic. Umrlo pa je to preteklo leto 608 ljudi, 332 moških in 276 ženskih. Zatonov je bilo 100. Razmere mej mrlič in novorojenci so torej za mesto neugodne, kar hočejo nekateri s tem opravičiti, da imamo v mestu deželno bojnišnico, katero neugodnost teh razmer prouzučuje. Mi smo postali glede tukajšnjih poročil, ki hočejo vse olepšati, neverni Tomaži in bi bili zelo hvaležni, ko bi nas kdo na podlagi zanesljivih dat prepričal, da so bile razmere v Gorici zmirom jednake. Žalibog, da nemamo pri-

redba tudi ni izvirno avstrijska, niti izvirno nemška, ampak je izvirno francoska. Od Francozov, omenil sem že, so tudi širokoustni Nemci dobili vse naprave in razmere, tudi vsa imena, kolikor se dotikajo časopisja. Liberalni poslanci v narodnem zboru francoskem so se jej močno protivil, a brez uspeha.

Kot o revoluciji prerokoval je tudi o tej naredbi neki francoski poslanec: „L'avertissement fera le tour du monde.“ Koliko nevarna in pogubna je bila ta naredba slovenskim novinarjem, povedano je bilo pri Ljubljanskem časopisu „Naprejek“ in pri Celovškem „Slovenci“. Vse druge ovire, ki so sledile iz posvarjevanja časopisov, zlasti pa ono samovoljno pačenje subjektivnih hudodelstev v objektivne ter obsojanje in zatiranje raznih časopisov, narisali smo bili že v nekem prejšnjem podlistku. Za nas bi bilo le posebno zanimljivo pokazati statistična razmerna števila, kolikokrat so bili slovenski listi zaradi tega ali onega prestopka posvarjeni ali pa obsojeni. Meni neučnemu statistiku ne pristojta to delo, tudi bi za podlistek prouzročilo preveč kaj suhoparnega nabiranja ali raz-

like, da bi sami do dotičnih števil prišli, in če bi hoteli sami dognati, ali je res vse pri starem ostalo. Posebno pa bi se hoteli natanko ozirati na dotična števila od one dobe sem, od kar imamo novo pokopališče in vodo iz Stražišč. Strokovnjaki trdijo, da je prvo zdravstvenim razmeram mesto zelo neugodno.

Po prizadevanji gospoda vodje Povšeta ustanovila se je v Gorici pokojninska zadruga in sicer tako, da bodo lahko tudi ženske pristopale. V osnovnem odboru so sledeči gospodje: Fr. Povše, vodja kmetijske šole, mejni grof Obizzi, Jeretič, J. Vuga in Jožef Hvala. Prvi dan pristopilo je društvu 30 udov. Namen društva je, da si moške vsakega stanu, posebno pa delavci, zagotovijo z malimi doneski bodočnost, t. j. da dobijo na stare dni, ko bodo za dela nezmožni, primerno pokojnino. Kolikor nam znano, je to prvo društvo te vrste na Slovenskem.

Vreme imamo tu prav krasno, mraza nepoznamo skoraj do sedaj, dokaz temu, da so začeli v Ravnih pri Pevmih cvetlice cvesti ko na spomlad: zvončiči, trobentice, onemove in druge. Sneg poznamo le od bližnjih in oddaljenih hribov in gor, Gorice ni letos še pobelil.

Domače stvari.

— (G. Andrej Marušič) gimnazijski profesor in konsistorijalni svetnik imenovan je višjim šolskim nadzornikom za pouk veronauka v ljudskih šolah goriške nadškofije.

— („Škrata“) izšle so danes za l. 1883 zaostale številke. Razen razne stvarine donesajo najst novih podob. Prva številka II. tečaja izide o pravem času.

(Nov odbor „Sokola“) imel je včeraj popoldne svoje prvo sejo, v kateri se je uredil in volil za tajnika g. M. Armiča, za namestnika gosp. J. Kuharja, za orođarja pa g. F. Mulačeka in za namestnika g. L. Magoliča.

— (Trgovskega plesa) letos ne bode. Nemčurji so delali tako dolgo sitnosti in zapreke, da je trgovski ples, ki je bil vsekdar izredno sijajen, splaval po vodi.

— (Hitrost lepa lastnost.) Krojaški pomagaj, rodod iz Vodice, o katerem smo poročali, da se je preteklo soboto pod Tivoli obesil, visel je skozi celih šest ur, predno se je odredilo, da so ga odrezali. Ako se tako godi pred vrati Ljubljanskega mesta, kako še le v oddaljenih krajih.

— (Slovensko gledališče.) „Povejte vendar našim dramatikom, naj ne dajejo vedno dram!“ rekel nam je včeraj nekdo. Tego nismo storili in tudi ne bomo, dokler bodo naši vrli dramatik drame tako povoljno predstavljali, kakor so včeraj „Marijano“. V prvem dejanju opazovali smo sicer nekoliko negotovosti, a čim dalje se je igra razvijala, tem gladkeje je šlo in konečni učinek bil je tako ugoden, da so celo igralci nemškega gledališča, ki našemu podjetju neso ravno strastno prijazni, izražali svoje priznanje. Vse posamične vloge bile so v dobrih rokah in celo predstavljalci podredjenih rol so si vestno prizadevali pripomoči k vkupnemu dobremu utisu. Glavno ulogo je imela gospica Vrtnikova (Marijana) ter jo tudi vseskozi izborno rešila. Njej se je vredno pridružil gospica M. Nigrinova, ki je bila prav elegantna Zofija pl. Bussières. Pri obeh gospicah usojali bi si le

iskavanja. Kdor bi hotel to statistično črtico o življenju slovenskih časopisov sestaviti in prijaviti, namignem mu lahko, kje ima iskati dotičnih virov. Ni mu treba hoditi v upravno kuhinjo naših sedanjih listov, — v kuhinjo zamrlih bi tako ne mogel, — ampak za slovenske liste na Kranjskem nahaja vse potrebne podatke v uradnem oglasniku naše nepotrebne „Laibacher Zeitunge“, jednake podatke o slovenskih časopisih na Štirskem, Koroškem, Goriškem in v Trstu bi moral iskati v uradnih oglasnikih dotičnih uradnih novin. Vse te vladine zapreke so silile naših časopisov urednike biti jim jako opasnim. A vzlic tej skrbnej opasnosti so še prepogostem zapadali neizprosljivemu državnemu pravdniku. Res bi bili večkrat želeli, da bi se bili naši časopisi pri sestavljanju nadzorovali kot nekdanja rimska „acta diurna“. Teh spisovanje, kot ve vsak zgodovinar povedati, so za časa republike nadzorovali cenzorji in edili (aediles) pozneje, za časa cesarjev, pa nadzorniki erarija. Vsaj bi bili imeli naši časopisi dosta manj sitnosti, in nobene škode.

(Dalje prih.)

jedno opazbo, da bi njihova glasa bolje izraževala razne afekte. Sicer sti pa obe, kakor nadarjeni in brdki, tako tudi že jako sigurni igralci. Tudi gospica Zora je svojo malo ulogo prav dobro rešila. Mej gospodi imenovati je v prvi vrsti g. Danila (Bertrand), g. Kocelja (Appiani), g. Gorazda (Theobald), ki so vsi jako dobro pogodili svoje vloge, a mej te glavne naše igralce pridružil se je včeraj tudi g. Petrič, ki je zaničnega in premetenega Remyja v maski in igri tako dobro in premišljeno predstavil, da nas je iznenadil v besede prav dobrem pomenu. Ta uloga je zanj kakor nalašč in njegova včerajšnja igra posebne hvale vredna. V ostalem omeniti nam je še g. Ljubivoja (doktorja) in g. Šturma ml. (Viljema) ki sta povoljno sodelovala. Občinstvo izraževalo je svojo zadovoljnost z obilim odobravanjem in rokopleskom. Gledališče bilo je veliko boljše obiskovano, nego zadnjič in kdor je bil pri tej predstavi, mu gotovo ni žal niti za čas niti za ustopnino, ker je imel priliko, preveriti se, da so naši dramatik dovolj sposobni, dajati tudi drame.

— („Ljubljansk pohajkovelec“) ki se spominja in ve, da je bil Kern od nekdaj v zimskem času shajališče ljubljanskega ljudstva in vseh stanov, se spominja tudi še časov, ko se je Krakovčanom še bolje godilo, ko dandanes in se je ravno Krakovska mladina in močevstvo odlikovalo s posebno spretnostjo v drsanju in je gospode bilo več mej gledalci nego mej drsati. Svet je tudi drsanje vzprejel mej „sport“ in tudi gospoda Ljubljanska se je tega poprijela, kar je drugod bilo za prav in spodobno spoznano. Toda komaj se je navadila stati le na opozlih tleh in labilnih železih, odločila se je od ljudstva in šla je kakor „Lizeta in Barba“ gori pod Tivoli. Nobeden ni žaloval za njimi ali Bog v svoji neskončni previdnosti jih je na suho posadil. Mleli in ugibali so nekoliko časa in prišli so zopet na Kern. Toda mej ljudstvom ni bilo zanje; pokadili so nekoliko gosposkemu Krakovcu, kateremu se jerhovina še zmirom pozna, kakor hitro zine, in moškemu Nacetu so nekoliko grošov skupaj pokazali in morda so tudi njemu rekli, da je gospod in žica in potem še vrv se je potegnila čez sredo Kerna, ki loči sedaj gospodo od ljudstva, dozdevne aristokrate od plebejcev. „Habeant sibi!“ sem si mislil jaz, drugače pa tujec, s katerim sem se na sv. Štefana dan na Kernu pogovarjal. Ta mi je pravil, da je dosti sveta prešel, pa povsod videl, da se ljudstvo vseh stanov skupaj drsa in si napravljajo zabavo in veselje drug poleg drugega, kakor to javna in ljudska zabava ravno zahteva. Čutil se je pa še bolj, ko sem mu pravil, da je Kern bil od nekdaj skupno in nikdar pregrajeno zabavališče in pristavil je svojemu začuljenju besede: „das ist sehr kleinstädtisch und flüsterhaft!“ — Tako tujec, jaz pa, ki sem hud Slovenec in torej vsega vaju, sem se še le to nedeljo ugrtel, ko sem videl in slišal, da si je gospoda vojaško godbo na skrajni svoj nasprotni konec postavila, godbo, katera je prvokrat še v sredi in pri ločivni vrvi svirala, katorej zato nobeden nič ne plača in katetej vse jedno zaleže, ako trobi in zmerzuje za vse ali pa le za izvoljence. Pohajkovalcu je sicer težavno in skoro da nedovoljeno, nagovoriti visoke gospode in poveljnike vojaške godbe, a ker je zvedel, da je najvišji poveljnik godbe in našega polka dober in uljuden gospod se vendar drzne ga lepo naprositi, da bi za prihodnjico to reč tako skomandoval, da bi godba v sredi in za ves Kern svirala. Obljubi mu pa tudi, da kadar se bodo naši ali pa recimo njegovi fantje iz Bosne ali od koderkoli slavonsni vračali, in se jim bode košček pečenke in kozarec vina dobro prilegel, bode pohajkovelec in njegovim pristašem takraj vrvi tudi do tega, da hrabre fante vredno vzprejmo in jih počasté, kakor se je to tudi že zgodilo.

— (Volitve za okrajni zastop Ormuški) razpisane so na 21., 24. in 28. dan t. m. Pričakovati je, da zmagajo narodnjaki in konservativci.

— (Tepež) bil je preteklo noč na sv. Petra predmestju. Sprli so se, kakor nekateri pravijo, vojaški domačega pešpolka in topničarji, po drugej in bolj verodostojnej vesti pa vojaški in mesarski fantje. Tepež vršil se je pred polnočjo. Več ranjenih, jeden smrtno. Bilo je, kakor pripovedujejo stranke, tam doli „Pri znamenju“ stanujoče, kakor pri malej bitki.

Razne vesti.

* (Umrli) je predvčeraj v Novem Yorku vsled srčnega mrtvouda dr. E. Lasker, znani govornik v nemškem državnem zboru.

* (Nova organizacija ruskih ženijskih čet.) V 1. dan januarja uvede se v Rusiji nova organizacija ženijskih čet, katere bode precej pomnožila. Dozdaj so bile 4 evropske in 1 kavkaška saperska brigada s 15 saperskimi in 8 pionerskimi batalijoni, 16 vojaškimi brzojavnimi parki, 6 vojnoinženirskimi parki in 4 železničnimi batalijoni. Po novejši organizaciji bode pa 5 evropskih in 1 kavkaška brigada s 17 saperskimi in 8 pionerskimi batalijoni, 16 brzojavnimi, 6 vojnoinženirskimi in 4 železničnimi batalijoni; 16 brzojavnih parkov vozilo bode seboj 1040 (dozdaj samo 900) vrst žice za brzojave. Razen teh pripadajo k ženijskim četam še 4 minirske stotnije in 1 galvanična stotnja. V vojski se pridruži še 30 evropskih rezervnih saperskih stotnij in 4 kavkaške rezervne stotnije.

* (Ladjelomi v 1883. letu.) Minulo leto je bilo jako osodopolno za brodarstvo, število ladjelomov in izguba ladij bila je še večja kakor v 1882. letu, ki je že pripadalo k najhujšim, kar jih pozna zgodovina. Vseh ladjelomov bilo je kakih 2000. Samo na angleških bregovih potopilo se je 522 ladij. Število potopljenih ljudi pri nezgodah na morji znaša kakih 4200. Največja katastrofa bil je potop ladje „Cimbrije“, pri katerem je nad 500 zgubilo življenje.

Umrli so v Ljubljani:

2. januarja: Rudolf Abulnar, ključavničarjev sin, 5 let 6 mes., Poljanska cesta št. 18, za davico.
3. januarja: Jožef Marolt, delavčev sin, 17 mesecev, Črna vas št. 9, za božjastjo. — Marija Javornik, gostija, 78 let, Franciskanske ulice št. 12, za plućnico.
4. januarja: Matija Röthl, c. kr. uradni sluga, 68 l., Žabjak št. 4, za plućno in črevesno tuberkulozo. — Franc Mohar, delavčev sin, 5 mesecev, Kravja dolina, št. 2, za božjastjo.
6. januarja: Anton Trtnik, delavčev sin, 2 leti, Poljanska cesta št. 18, za oslovskim kašljem. — Neža Dolenc, uradnega sluga udova, 65 let, Turjaški trg št. 1, za jetiko.
7. januarja: Marija Jevic, kajzarjeva hči, 2 l. 2 m., Črna vas št. 26, za davico. — Helena Habič, mestna uboga, 80 let, Karlovska cesta št. 7, za marazmom.

V deželnej bolnici:

31. decembra: Kristijan Šarabon, črevljarsk pomočnik, 42 l., za jetiko. — Gregor Sešek, gostač, 70 let.
2. januarja: Ana Cater, kondukterjeva udova, 49 l., Pneumonia dextra.
4. januarja: Ernest V. Rechsteiner, barvarsk po močnik, 19 l., za vročinsko boleznijo. — Tine Maček, delavec, 63 l., za plućnico. — Ana Mihelič, sobnega slikarja hči, 5 m. za božjastjo.
5. januarja: Ana Miklavčič, delavka, 26 l., Pneumonia sinist.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
5. jan.	7. zjutraj	745.86 mm.	— 4.6°C	sl. zah.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	744.68 mm.	+ 0.1°C	sl. sev.	obl.	snega.
	9. zvečer	745.46 mm.	— 0.6°C	sl. svz.	obl.	
6. jan.	7. zjutraj	742.92 mm.	— 1.0°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	740.01 mm.	+ 0.6°C	brezv.	obl.	snega.
	9. zvečer	739.51 mm.	+ 0.4°C	sl. jvz.	obl.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala — 1.7° in — 0.0°, za 1.1° in 2.8° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	20
Ječmen	4	55
Oves,	2	92
Ajda,	5	20
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča	8	50
Grah	8	50
Fišol	9	50
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	86
Speh frišen	—	60
„ povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Teletje	—	54
Svinjsko	—	52
Koščunovo	—	38
Kokoš	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	16
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka,	4	50

Dunajska borza

dné 7. januarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	40 kr.
Srebrna renta	80	40
Zlata renta	99	85

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

5% marčna renta	93 gld.	90 kr.
Akcije narodne banke	845	—
Kreditne akcije	301	50
London	120	95
Srebro	—	—
Napol.	9	59
C. kr. cekini	5	72
Nemške marke	59	30
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	122
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	70
Ogrska zlata renta 6%	120	90
„ papirna renta 5%	88	80
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	86	50
Dunava reg. srečke 5%	104	—
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	104	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	171	50
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	90

Proda se

velik, težek, dobro rejen, nekaj čez tri leta star bik. — Natančneje se izve pri (13—1)

oskrbništvu posestva Mokronog (Nassenfuss).

Št. 18.690.

(11—1)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1884. se je v 1. dan januarja t. l. pričelo, in sicer je davek plačati od vsacega psa v okrožji Ljubljanskega mesta, izimši samo tiste pse, ki so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si najdalje do 10. februarja t. l. pri mestni blagajni proti plačilu takse 4 gld. preskrbijo letošnje marke.

Z ozirom na §. 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se vsi lastniki psov opominjajo, naj o pravem času uplačajo takso, ker od 10. dne prihodnjega meseca naprej bode konjač lovil pse, kateri se bodo na ulicah nahajali brez letos veljavne marke.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 1. dan januarja 1883.

Župan: Grasselli.

Gospodičine pozor!

Oženil bi se rad takoj mlad posestnik v lepem kraju na Kranjskem, 24 let star, prijetne postave in z lepim nezadolženim posestvom, z deklico, staro 18 do 22 let. — Zahteva se: 1. Nekoliko izobraženosti, 2. veselje do gospodinjstva v gostilni, 3. prijetno znanost, in 4. naj ima deklica dote jedno tretjino toliko, kolikor imam jaz premoženja, tedaj od 3000 do 5000 gld. v gotovini, katera svota se bo na prvo mesto zavarovala.

Pisma, ako je mogoče s fotografijo, naj se pošiljajo z naslovom „**Odkritosrčnost**“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (Tajnost obeta se s častno besedo.) (12—1)

Priznana nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo

(652—16)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Tuji:
dne 6. januarja.
Pri **Sionu**: Hostovski z Dunaja. — Ovesenher iz Grada. — Pri **Stellu**: Kohn z Dunaja. — Sebnik iz Linca. — Brunner z Dolejškegal.
Pri **avstrijskem cesarju**: Bollekar iz Ljubljane.

Vožne liste

slovensko-nemške in nemške priporočila po najnižji ceni
„**NARODNA TISKARNA**“
v Ljubljani.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi

„ŠKRAT“,

zabavno zbadljiv in šaliv list,

izhajajoč 2krat na mesec, svoj II. tečaj. Razen kratkih poročil in raznovrstnega zabavnega in satiričnega gradiva prinaša tudi, kakor preteklo leto, lične podobe. Tudi „ŠKRAT“ je nezavisen list, kajti zavisen je jedino od dobrega humora in od naklonjenosti svojih naročnikov, do katerih se obrača s prošnjo, da ga tudi v prihodnjem letu s sodelovanjem in naročbo podpirajo, da bode vsestranski ustrezen prevzetej nalogi.

Cena za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr. Posamezne številke po 15 kr.

Uredništvo in upravnistvo „ŠKRATA“
v Ljubljani, „Narodna Tiskarna“.

5000 1 (788—7) ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji — ostanek po 5 gld.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdeto sapo, napihnjenost, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetra in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Jovan Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Ormožju: lekar Ivan Blažek. V Skofljici: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki niso navedeni teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—121)

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nájajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v možganih in ženski bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane s jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (708—7)

Vsaka skatljica, ki nima firme: **Apotheke zum heiligen Leopold** in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupitnega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.